

Edelaraudtee AS
VEOESKIRI

1 I peatükk. ÜLDSÄTTED

1.1 Veoeskirja reguleerimisala.

1.1.1 Käesolev Edelaraudtee AS (registrikood 10182640) veoeskiri (edaspidi Veoeskiri) kehtestab raudteeseadusest ning teistest käesoleva eskirja lisades nimetatud raudtee majandamist reguleerivatest dokumentidest lähtuvalt veotingimused raudtee kaubaveol Edelaraudtee Infrastruktuuri AS-i infrastruktuuril.

1.1.2 Edelaraudtee Infrastruktuuri AS-i infrastruktuuri ja sellega liituvate raudteede infrastruktuuri vastastikune kasutamine kaubaveol reguleeritakse eraldi kokkulepetega.

1.1.3 Edelaraudtee AS ja välisriikide vahelise kaubaveoühenduse korraldamisel lähtutakse rahvusvahelistest raudteeveoalastest kokkulepetest ja lepingutest ning normidest. Veoeskirjas vastava sätte puudumise korral kuuluvad rakendamisele Rahvusvaheline raudtee kaubaveo kokkulepe (SMGS) ja sellest tulenevad sätted.

1.1.4 Kehtiv Veoeskiri koos lisadega on tutvumiseks kättesaadav igale Edelaraudtee AS veoteenuse kasutajale Edelaraudtee AS asukohas Kaare 25 Türi ja välja pandud Edelaraudtee AS Interneti koduleheküljel aadressil <http://www.edel.ee/> ning avaldatud majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kindlaksmääratud väljaannetes ja aadressidel.

1.1.5 Veoeskiri ja selle muudatused jõustuvad raudteeseaduse §-s 65 sätestatud korras. Käesoleva veoeskirja lisas nimetatud dokumentides teevad muudatusi neid dokumente kinnitavad ametiisikud ja need jõustuvad dokumentides mainitud tähtaegadel.

1.2 Kasutatavad mõisted.

1.2.1 Raudtee on maatükiga püsivalt ühendatud rajatis, mille olulised osad on muldkeha ja sellele toetuv tee pealisehitus, mis koosneb rööbastest, pöörangutest, liipritest ja ballastist.

1.2.2 Raudtee kaubavedu on kaupade vedamine veolepingu alusel rongiga (veduri ja vagunitega) raudteeinfrastruktuuril.

1.2.3 Raudteeinfrastruktuur on raudtee ning raudtee majandamiseks vajalikud hooned ja rajatised, mis on raudteega ehituslikult või funktsionaalselt seotud.

1.2.4 Raudteeveerem on vedurid, vagunid, mootorrongid, dresiinid, teeremondimasinad, kraanad ja muud raudteel liiklemiseks ehitatud veovahendid, masinad ja mehhanismid.

1.2.5 Teised kasutatavad mõisted on toodud nendes dokumentides, millele on viidatud käesolevas veoeskirjas.

2 II peatükk. KAUBAVEO ÜLDISED TINGIMUSED

2.1 Üldsätted.

2.1.1 Vastavalt Eesti Vabariigi Transpordi- ja Sideministeeriumi 30.09.1991 määrusele nr 16 kohaldatakse Eesti Vabariigi territooriumil "Kaubaveo eeskirja" (Moskva, Transport, 1983) niivõrd, kui võrd selle raudteeveondusega seotud küsimused ei ole reguleeritud Eesti Vabariigi õigusaktidega, riikide või raudtee-ettevõtjate vaheliste lepingute, protokollide, kokkulepetega või käesoleva veoeskirjaga.

2.1.2 Edelaraudtee AS veotingimusi puudutavate aktide, lepingute, protokollide ja kokkulepete loend on toodud käesoleva veoeskirja lisades ja on kliendile ning Edelaraudtee ASle kohustuslikeks dokumentideks (Lisa 1 ja Lisa 2).

2.2 Vedude korraldamine.

2.2.1 Tööks Edelaraudtee ASga peab kaubasaatja/-saaja (edaspidi ka klient) taotlema neljakohalise koodi. Kood omistatakse kliendi vormikohase avalduse ja äriregistri väljavõtte alusel AS Eesti Raudtee poolt.

2.2.2 Klient peab valima jaam(ad), kust ta hakkab saatma kaupu või kuhu hakkavad saabuma kaubad tema aadressil. Valitud kaubajaam peab olema avatud soovitud kaubaveo operatsioonideks. Edelaraudtee AS avaldab kaubajaamade nimekirja ja nendes sooritatavate kaubaveo operatsioonide loendi oma Interneti leheküljel.

2.2.3 Klient peab määrama käesolevat veoeskirja tundvad isikud, keda notariaalselt volitatakse esindama ettevõtjat kõikides operatsioonides, mis on seotud veodokumentide vormistamisega, kauba vastuvõtmisega jne.

2.2.4 Kaupade saatmiseks määrab klient kauba veeremile laadimise, paigutamise ja kinnitamise eest vastutavad isikud, kes peavad sooritama eksami (vastavalt kokkuleppele viivad eksami läbi AS Eesti Raudtee töötajad) kauba paigutamise ja kinnitamise üldnõuete ning kaupade laadimise ja kinnitamise tehniliste tingimuste tundmises. Eksami sooritamise tõend annab õiguse sooritada eelnimetatud operatsioone ja kinnitada veodokumentides nende operatsioonide õigsust.

2.2.5 Kaupade vedu raudteel teostatakse Edelaraudtee AS poolt kinnitatud veoplaani tellimuse alusel.

2.2.6 Edelaraudtee AS kontrollib esitatud veoplaani tellimusi ja võib jätta need rahuldamata, teatades sellest esitajale eeskirjadega kindlaksmääratud korras.

2.2.7 Kauba saatmiseks esitab klient Edelaraudtee ASle kooskõlastamiseks järgmise kuu veoplaani tellimuse (vorm KA-12). Veoplaani tellimus esitatakse: kaubaveol kohalikus ühenduses ning ühenduses SRÜ ja Balti riikidega – hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks, ühenduses muude riikidega – hiljemalt 20 ööpäeva enne vastava kuu algust. Täiendava (peale 15. kuupäeva ning jooksval kuul esitatud) veoplaani tellimuse vaatab Edelaraudtee AS läbi 5 tööpäeva jooksul.

2.2.8 Kaubasaajana esitab klient Edelaraudtee ASle iga kuu 20. kuupäevaks avalduse kauba vastuvõtu kinnitamiseks järgmisel kuul tema aadressil saabuvate kaupade vastuvõtmise kohta. Kui klient ei ole harutee valdajaks, millisele kavatsetakse kaup vastu võtta, peab saabuvate kaupade vastuvõtmise kinnitus sisaldama harutee valdaja kirjalikku nõusolekut.

2.2.9 Poolte vaheline vagunite tehniline üleandmine ja vastuvõtmine ning vagunite korrashoiu ja säilivuse tagamine toimub punktis 2.15 toodud eeskirjade alusel.

2.2.10 Enne kauba üleandmist veoks esitab klient Edelaraudtee ASle nõuetekohaselt vormistatud saatekirja. Kliendi esindaja esitab oma isikut ja volitusi tõendavad dokumendid. Edelaraudtee AS esindaja kontrollib esitatud dokumente, jagab kliendile vajalikud juhised kauba ettevalmistamiseks ja annab ette vagunid. Klient korraldab kauba vagunitesse laadimise ja kinnitamise ning vagunite ja konteinerite plommimise (vajadusel lukustamise ja plommimise plommsulguritega). Edelaraudtee AS-l on õigus keelduda kauba veoks vastuvõtmisest, kui kauba pealelaadimisel on avastatud puudusi või rikitud mistahes õigusakte.

2.2.11 Vajalikud markeeringud ning muud toimingud teostatakse, arvestades antud kauba jaoks kehtestatud veotingimusi, enne kauba veoks vastuvõtmist.

2.2.12 Kaubaga kaasas käivad muud dokumendid, sealhulgas tollideklaratsioonid jm tollitransiitveoks vajalikud dokumendid, lisab klient saatekirjale. Edelaraudtee AS ei vastuta nõutavate andmete olemasolu ja õigsuse eest kaubaga kaasas käivates dokumentides. Andmete puudumise või mittevastavuse tõttu tekkinud kahju hüvitab klient. Edelaraudtee AS-l on õigus keelduda kauba veoks vastuvõtmisest juhul, kui vajalikud dokumendid puuduvad või need ei ole vormistatud nõuetekohaselt.

2.2.13 Veoleping loetakse sõlmituks Edelaraudtee AS poolt kauba vedamiseks vastuvõtmise hetkest, mida tõendab kauba veoks vastu võtnud jaama kalendertempli jäljend saatekirjal või analoogiline märgeline elektroonilisel saatekirjal.

2.2.14 Kauba ja vagunite kättesaamiseks esitab Kaubasaaja esindaja oma isikut ja volitusi tõendavad dokumendid. Kaupa ei väljastata enne kliendi esindaja isiku ja tema volituste kindlakstegemist.

2.2.15 Klient võib vagunite laadimise ja tühjendamise ning manöövr töö korraldamise kohustuse täitmise teha ülesandeks kolmandatele isikutele, jäädes seejuures Edelaraudtee AS ees vastutavaks.

2.2.16 Kliendi poolt esitatud kirjaliku taotluse alusel või väljastamistakistuse olemasolul jäetakse temale adresseeritud kaubaga vagunid seisma enne sihtjaama saabumist vastavalt Edelaraudtee ASs kehtivale korrale.

2.2.17 Kui sihtjaamas, teistes jaamades või liikluses olevaid kliendile adresseeritud vaguneid on Edelaraudtee Infrastruktuuri AS-i raudteeinfrastruktuurile ja/või kliendi poolt laadimistöödeks kasutatavale raudteeinfrastruktuurile kogunenud üle kolmekordse keskmise ööpäevase laadimise normi,

on Edelaraudtee ASI õigus peatada kliendile laadimiseks vagunite etteandmine ja kaupade laadimine. Laadimistöde peatamisest teatatakse kliendile 24 tundi ette.

2.2.18 Veol naaberriiki (Läti või Venemaa) transiitteede osavõtuta maksab veomaksed Eesti territooriumi eest saatja lähtejaamas, veomaksed sihtraudtee eest maksab saaja sihtjaamas. Veol transiitteede osavõtuga on vaja eelnevalt sõlmida leping(ud) ekspedeerijaga(tega), kelle kaudu ettevõtte maksab veomaksed transiitteede eest (v.a füüsilise isiku poolt saadetavad koduesemed).

2.2.19 Eestist saadetava ja Venemaa või Valgevene piiri ületava kauba tollivormistamisega seotud maksed nõutakse sisse kooskõlas Venemaa ja Valgevene tolliseadusandlusega ning Edelaraudtee ASI kehtiva korraga Edelaraudtee AS lähtejaamade kaudu.

2.3 Kauba veoks vastuvõtmine.

2.3.1 Kaubad võetakse kliendilt veoks vastu kooskõlas käesoleva veoeskirja, tolli- ja teiste antud kauba vedu reguleerivate eeskirjadega.

2.4 Kauba väljastamine.

2.4.1 Pärast kõikide maksete tasumist Edelaraudtee ASle antakse kaup ja saatedokumendid sihtjaamas üle kliendile. Kliendil ei ole õigust kauba vastuvõtmisest keelduda.

2.5 Vagunite ja konteinerite plommimine.

2.5.1 Rahvusvahelises ühenduses saadetavate vagunite ja konteinerite plommimise kord on toodud SMGSis (art 9 § 8 ja lisa 8 § 15), **“Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 5** (kehtib osas, mis ei ole vastuolus SMGS sätetega) ja käesolevas korras.

2.5.2 Kohalikus ühenduses saadetavate vagunite ja konteinerite plommimise kord on toodud **“Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 5** (v.a §-id 3, 11 (polüetüleenplommide osas), 15, 18, 19, 22, 23 ja lisa) ja käesolevas korras.

2.5.3 Tinaplommid

2.5.3.1 Plommidel peavad olema järgmised selged tähised:

- 1) lähtejaama nimetus (vajaduse korral nimelühend) ja lähtraudtee nimelühend (EVR);
- 2) kontrollmärk;
- 3) saatja lühendnimetus.

2.5.3.2 Plommi kontrollmärk peab koosnema ühest tähest ja kolmest numbrist. Kui vagunile pannakse mitu plommi, siis peab igaühel olema sama kontrollmärk.

2.5.3.3 Kõigil ühe ööpäeva jooksul ühe kliendi poolt veoks esitatavatel vagunitel peavad plommide kontrollmärgid erinema teiste vagunite plommide kontrollmärkidest.

2.5.4 Plommsulgurid

2.5.4.1 Kaupade loetelu, mille saatmisel Edelaraudtee AS lähtejaamadest rahvusvahelises ja kohalikus ühenduses tuleb vagunid ja konteinerid plommida tingimata teatud tüüpi plommsulguritega, kehtestab Edelaraudtee AS eraldi korraldusega.

2.5.4.2 Plommsulgurid peavad vastama **1999.a. “Eeskirjadele plommsulgurite kasutamiseks kaubaveol vagunites ja konteinerites ERÜ ja Balti riikide raudteeliinidel”**.

2.5.4.3 Iga konkreetse plommsulguri tüübi kasutamine vagunite ja konteinerite plommimiseks lubatakse ja kehtestatakse Edelaraudtee AS poolt. On keelatud kasutada plommsulgureid, millel puudub Edelaraudtee AS heakskiit.

2.5.4.4 Kui vagunile või konteinerile pannakse mitu plommsulgurit, siis peab igäihel olema erinev kontrollmärk.

2.6 Saatekirjade täitmine.

2.6.1 Rahvusvahelised veod vormistatakse SMGS saatekirjaga. SMGS saatekirja vorm ja selle täitmise kord on toodud SMGSis ([lisad 12.5, 12.6, 13.2](#) jm).

2.6.2 Riigisiseseid veod vormistatakse kohaliku veo saatekirjaga (KS) või elektroonilise kohaliku veo saatekirjaga (E-KS). KS ja E-KS saatekirjade vorm ja nende täitmise kord kehtestatakse Edelaraudtee AS poolt.

2.7 Deklareeritud väärtusega kaupade vedu.

2.7.1 Kaubasaatja võib avaldada saatekirjas kauba väärtuse ka juhul, kui eeskirjades ei ole kehtestatud kohustuslikku kauba väärtuse avaldamise nõuet.

2.8 Kauba loomuliku kao normid.

2.8.1 Kauba puudujäägiks ei loeta eeskirjades sätestatud kauba koguse vähenemist nende loomulike omaduste tõttu.

2.9 Vedudega kaasnevad arveldused.

2.9.1 Kaubavedudega seotud teenustasude ja lisamaksete arvestust peetakse Edelaraudtee AS kaubajaamades koostatavate arvete põhjal.

2.9.2 Veoteenuse osutamise kuupäevaks on saabuva kauba puhul veose sihtjaama saabumise kuupäev ja väljuva kauba puhul selle veoks vastuvõtmise kuupäev.

2.9.3 Etteandmise-äratoomise, manöövr töö ja vagunite kasutamise teenustel on teenuse osutamise kuupäevaks alusdokumendi sulgemise kuupäev. Muude lisateenuste osas on teenuse osutamise kuupäevaks alusdokumendi kuupäev.

2.10 Haruteede ekspluateerimine.

2.10.1 Raudtee-ettevõtjate haruteede ekspluateerimine toimub õigusaktidega ettenähtud korras ning vastavalt Edelaraudtee Infrastruktuuri AS-ga sõlmitud kokkulepetele.

2.10.2 Vagunite etteandmine raudtee-ettevõtjate haruteele ning haruteelt äratoomine toimub vastavalt kokkulepetele.

2.10.3 Edelaraudtee AS-l on õigus keelduda vagunite etteandmisest või äratoomisest raudtee-ettevõtja haruteelt, kui raudtee-ettevõtjal puudub kokkulepe harutee eksploateerimise osas Edelaraudtee Infrastruktuuri AS-ga või rikub ta harutee eksploateerimisel õigusaktidega kehtestatud tingimusi.

2.10.4 Vagunite seisuaaja arvestus haruteel

2.10.4.1 Vagunite haruteel viibimise aega arvestatakse vastavalt Edelaraudtee ASs kehtivale **“Kaubavagunite kasutusaja ja tasu arvestamise korrale” ning “Kaubaveomaksete arvestamise juhendile”**.

2.11 Kaupade kohaletoimetamise tähtaeg.

2.11.1 Veolepingu täitmise tähtaeg sätestatakse eeskirjades.

2.11.2 Kohalikul veol lisatakse ülalnimetatud tähtajale kolm ööpäeva.

2.11.3 Tolli- või muude eeskirjade täitmine võib muuta veolepingu täitmise tähtaega.

2.12 Veolepingu muutmine ja kaupade ümberadresseerimine.

2.12.1 Üldsätted

2.12.1.1 Kliendi kirjalikul tellimusel muudab Edelaraudtee AS koostöös ASga Eesti Raudtee veolepingut (s.o kaubasaaja või sihtjaama muutmine). Kaubasaaja muutmine tollitransiitveol on lubatud tolli eelneval kooskõlastusel.

2.12.1.2 Veolepingu muutmine rahvusvahelisel kaubaveol on **reglementeeritud SMGS artikliga 20**.

2.12.1.3 Rahvusvahelisel kaubaveol on veolepingu muutmise õigus nii kaubasaajal kui ka -saatjal. Kaubasaaja võib teha veolepingus järgmisi muudatusi: muuta sihtriigi piires sihtjaama, muuta kaubasaajat. Kaubasaatja võib teha veolepingus järgmisi muudatusi: võtta kaup lähtejaamas tagasi, muuta sihtjaama (vajadusel muutes ka andmeid transiitraudteedel veomaksete tasumise kohta), muuta kaubasaajat, saata kaup lähtejaama tagasi.

2.12.1.4 Kohalikul kaubaveol on veolepingu muutmise õigus nii kaubasaatjal kui ka -saajal. Võib muuta sihtjaama ja kaubasaajat.

2.12.1.5 Veolepingu muutmine toimub Edelaraudtee ASs kehtestatud korras.

2.12.1.6 Veolepingu muutmine on tasuline. Veolepingu muutmise tasu arvestatakse ainult juhul, kui veolepingu muutmise jaam (s.o jaam, kus saatekirjas tehakse vastavad muudatused) asub Eesti territooriumil ning veolepingu muutmine leiab tegelikult aset.

2.12.1.7 Keelatud on veolepingu selline muutmine, mis jagab veose osadeks. Korduv kaupade veolepingu muutmine on keelatud. Kiiresti riknevate kaupade veolepingu muutmist lubatakse tingimusel, et kaup jõuab uue sihtjaamani veodokumentides toodud kohaletoimetamise tähtajaks;

2.12.1.8 Veolepingu muutmise võimatusest informeeritakse kirjalikult (faksi teel) avaldajat keeldumise põhjuse äranäitamisega.

2.12.1.8.1 Koduesemete veolepingu muutmise korral peab saaja või saatja maksma veolepingu muutmise jaamas kõiki raudteedele (k.a transiitraudteed, v.a sihtraudtee) maksmisele kuuluvaid veomakseid. Sihtraudtee administratsiooni kirjaliku (telegramm, faks või kiri) nõusoleku korral on lubatud veolepingu muutmine transiitraudteedele kuuluvate veomaksete tasumisega uues sihtjaamas.

2.12.1.9 Juhul, kui vaatamata lähtejaamast saabunud saatja telegrammile-korraldusele ei ole võimalik mingil põhjusel veolepingut muuta või keeldub toll veolepingu muutmist aktsepteerimast, peab jaam, mis pidi veolepingut muutma, andma kooskõlastatult Edelaraudtee ASga telegrammi-vastuse, miks veolepingut ei muudetud.

2.12.1.10 Tollijärelevalve alla kuuluvate kaupade korral esitatakse veolepingu muutmise taotlus (va. sihtjaama muutmine) tollile aksepteerimiseks vastavalt Edelaraudtee ASs kehtestatud korrale.

2.12.1.11 Lähtejaama telegrammi alusel teostatud veolepingu muutmisest informeerib veolepingu muutmise jaam ka Edelaraudtee ASi ja esialgset sihtjaama.

2.13 Kaubavagunite kasutusaja ja -tasu arvestamine.

2.13.1 Kaubavagunite kasutusaja arvestamise kord kehtestatakse Edelaraudtee AS poolt.

2.13.2 Kliendil on õigus kasutada vagunit tasuta 12 (kaksteist) tundi alates Edelaraudtee AS üleandmiseks valmisoleku hetkest.

2.13.3 Vaguni kasutustasu arvestamisel nimetatud aega ja Edelaraudtee AS süül üleandmisel aset leidnud viivitust kasutusaja hulka ei arvata.

2.13.4 Edelaraudtee AS veoeskirjas sätestatud juhtudel (sh peamiselt kliendi soovil) ja korras võib vaguneid jätta enne sihtjaama seisma, kui tolli- või muud eeskirjad ei sätesta teisiti. Vagunite seismajätmine kliendi soovil või asjaolude tõttu, mille eest klient vastutab või milliste esinemise riski ta kannab, on tasuline.

2.14 Aktide koostamine.

2.14.1 Info säilitamiseks veol asetleidnud sündmuste või tuvastatud asjaolude kohta koostab Edelaraudtee AS nõuetekohaseid akte (sh kommertsaktid, üldvormi aktid) sündmuse või asjaolu kohta käesolevas eeskirjas sätestatud juhtudel ja korras.

2.15 Kaupade laadimise ja kinnitamise tehnilised tingimused.

2.15.1 Kaupade laadimisel ja kinnitamisel juhendatakse alljärgnevatel dokumentidest: “Kaupade laadimise ja kinnitamise tehnilised tingimused” (Moskva, Transport 1990), “Ebagabariitsete ja raskekaaluliste veoste veo juhend SRÜ ja Balti riikide raudteedel” (Moskva, 2001) ja GOST 22235-76. Üldnõuded kaubavagunite säilivuse tagamiseks laadimisel-tühjendamisel ja manöövr tööde teostamisel 1520 mm rööpmelaiusega magistraalraudteedel.

3 III peatükk. ERINEVATE KAUBALIIKIDE VEOTINGIMUSED

3.1 Teravilja ja muude kaupade vedu puistena (lahtiselt).

- 3.1.1 Puistena (lahtiselt) veetakse kaupu, mis kujutavad endast teatava sõredusega (puistuvusega) fraktsiooniliste koostisosade ühtlast massi.
- 3.1.2 Jahu veetakse puistena (lahtiselt) erilistes jahuveo-vagunites, mis on varustatud õhutussüsteemiga. Puistena (lahtiselt) veetavad viljakaubad (rukis, nisu, kaer, oder, tatar, hirss, sorgo, mais, kaunviljad, riis, õlitaimede seemned, hiirehernes, terajäätmed), kliid ja jahutööstuse jäätmed veetakse teraviljahopperites.
- 3.1.3 Viljakaubad esitatakse kaubasaatja poolt veoks vastava kauba kvaliteedi sertifikaadi olemasolul.
- 3.1.4 Päevalilleseemned niiskusega kuni 8%, muude õlitaimede seemned niiskusega kuni 10%, muud viljakaubad niiskusega kuni 16% veetakse üldtingimustel. Suurema niiskusega ülalmainitud kaubad veetakse Riikliku Taimetoodangu inspeksiooni poolt määratud ja Edelaraudtee ASga kooskõlastatud tingimustel.
- 3.1.5 Fütosanitaarsele kontrollile kuuluvate kaupade vedu toimub vastavalt fütosanitaarsele kontrollile kuuluvate kaupade veo korrale (vt. punkt 3.12). Teraviljahoppereid tuleb pesta pärast mitteviljakaupade mahalaadimist. Vaguni pesemise korral oma jõududega esitab kaubasaaja raudteejaamale õiendi vaguni pesemise kohta.
- 3.1.6 Sademete eest kaitsmist nõudvaid ja pudenevaid kaupu (nt tsement, lubi, mineraalväetised, apatiit, kips, kriit) veetakse tsemendi-, väetise-, apatiidihopperites ja spetsialiseeritud kinnistes vagunites. Sademete eest kaitsmist mittenõudvaid kaupu (nt maak, süsi, liiv, killustik, kruus, turvas, räbu) veetakse lahtisel veeremil ja spetsialiseeritud vagunites. Nimetatud kaupade vedu kinnise põhjaga poolvagunites lubatakse ainult vagunikalluti või mehhaniseeritud mahalaadimise muude vahendite olemasolul kaubasaajal.
- 3.1.7 Puistena (lahtiselt) kauba veol kinnise põhjaga poolvagunites kannab kaubasaatja saatekirja lahtrisse “Saatja märkused” märke: “Vedu kinnise põhjaga poolvagnis on saajaga kooskõlastatud. Mahalaadimise seadmed on olemas”.
- 3.1.8 Puistena (lahtiselt) kauba veol kannab kaubasaatja saatekirja lahtrisse “Kohtade arv” alljärgneva märke: “Puistena”.
- 3.1.9 Enne puistena või kuhjas (lahtiselt) veoks ette nähtud kauba pealeladimist võtab kaubasaatja meetmed vaguni konstruktsioonipilude lappimiseks kauba teekonnal rööbasteedele mahajooksmise ja keskkonna reostuse vältimise eesmärgil.
- 3.1.10 Kuhjas (lahtiselt) kaupade veo eeskiri on toodud “Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 19.

3.2 *Lahtisel veeremil kaupade vedu.*

3.2.1 Lahtisel veeremil kaupade veo eeskiri on toodud “Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 20.

3.2.2 Lahtisel veeremil kauba vedu rahvusvahelises ühenduses reglementeerivad veel SMGS art 4 (raskekaalulised, ülemõdulised kaubad, kaubad transportööridel), lisa 7 “Autode ja traktorite veo eeskiri”, lisa 11 “Veopakmes kaupade veo eeskiri”, lisa 21 “Autorongide, teisaldatevate autofurgoonide (autoveomahutite) ja poolhaagiste veo eeskiri”.

3.3 Kaupade vedu saatja/saaja saaturite saatel.

3.3.1 Saatja/saaja saaturite saatel rahvusvahelises ühenduses kaupade veo eeskiri on toodud SMGS lisas 3 ja “Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 21 (kehtib osas, mis ei ole vastuolus SMGS lisa 3 sätetega).

3.3.2 Saatja/saaja saaturite saatel kohalikus ühenduses kaupade veo eeskiri on toodud **“Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 21.**

3.4 Väikesaadetiste vedu.

3.4.1 Väikesaadetiste rahvusvahelises ühenduses veo eeskiri on toodud SMGSis (**art 8 § 1** jm) ja **“Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 23** (kehtib osas, mis ei ole vastuolus SMGS sätetega).

3.4.2 Väikesaadetiste kohalikus ühenduses kaupade veo eeskiri on toodud **“Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 23.**

3.5 Universaalkonteinerites kaupade vedu.

3.5.1 Universaalkonteinerites kaupade rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikidega veo eeskiri on toodud **SMGS lisas 8 ja 19.06.2001 juhendis “Universaalkonteinerites kaupade veo eeskiri”.**

3.5.2 Universaalkonteinerites kaupade rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikide hulka mittekuuluvate riikidega veo eeskiri on toodud **SMGS lisas 8.**

3.5.3 Universaalkonteinerites kaupade kohalikus ühenduses veo eeskiri on toodud **“Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 25.**

3.5.4 Universaalkonteinerite kohta arvestuse pidamisel täidetakse aruandlusvorme vastavuses **24.09.1999 vastavasisulise juhendi** sätetele.

3.6 Erikonteinerites kaupade vedu.

3.6.1 Erikonteinerites kaupade rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikidega veo eeskiri on toodud **SMGS lisas 8.**

3.6.2 Erikonteinerites kaupade rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikide hulka mittekuuluvate riikidega veo eeskiri on toodud **SMGS lisas 8.**

3.6.3 Erikonteinerites kaupade kohalikus ühenduses veo eeskiri on toodud **“Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 26.**

3.7 Transportpakettides kaupade vedu.

3.7.1 Transportpakettides kaupade rahvusvahelises ühenduses veo eeskiri on toodud SMGS lisas 11.

3.7.2 Transportpakettides kaupade kohalikus ühenduses veo eeskiri on toodud “Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 27.

3.8 Külmuvate kaupade vedu.

3.8.1 Külmuvate kaupade veo eeskiri on toodud “Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 30.

3.9 Kiiresti riknevate kaupade vedu.

3.9.1 Kiiresti riknevate kaupade veo eeskiri (v.a vedu külmutusvagunitest ümberehitatud vagunites) rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikidega on toodud SMGS lisas 4.

3.9.2 Kiiresti riknevate kaupade veo eeskiri rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikidega külmutusvagunitest ümberehitatud vagunites on toodud 2004.a. juhendis “Külmutusvagunitest ümberehitatud vagunite ekspuaterimise kord ja nendes vagunites toidukaupade, üksikute kiiresti riknevate kaupade ja teiste kaupade veotingimused”.

3.9.3 Kiiresti riknevate kaupade veo eeskiri rahvusvahelises ühenduses SRÜ ja Balti riikide hulka mittekuuluvate riikidega külmutusvagunitest ümberehitatud vagunites on toodud SMGS lisas 4.

3.9.4 . Kiiresti riknevate kaupade veo eeskiri kohalikus ühenduses on toodud “Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 31.

3.10 Elusloomade ja -lindude vedu.

3.10.1 Elusloomade ja -lindude rahvusvahelises ühenduses veo eeskiri on toodud SMGS lisades 3, 4 ja “Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 32 (kehtib osas, mis ei ole vastuolus SMGS lisade 3 ja 4 sätetega).

3.10.2 Elusloomade ja -lindude kohalikus ühenduses veo eeskiri on toodud “Kaubaveo eeskirja” (Moskva Transport 1983) jaos 32.

3.10.3 Elusloomade ja -lindude veol täidetakse veterinaarkontrollile kuuluvate kaupade veo eeskirja (vt. punkt 3.11).

3.11 Veterinaarkontrollile kuuluvate kaupade vedu.

3.11.1 Veterinaarkontrollile kuuluvate kaupade (sh. elusloomad ja -linnud) vedu kolmandast riigist Eestisse ja transiidina kolmandasse riiki toimub selleks ettenähtud piiripunktide kaudu. Eksporti on lubatud teostada kõikide rahvusvaheliseks liikluseks avatud piiripunktide kaudu. Kaupade loetelu, mis kuuluvad veterinaarkontrolli alla, kinnitab põllumajandusminister. Kaubaga peavad kaasas olema nõuetele vastavad sertifikaadid ja dokumendid.

3.12 Fütosanitaarsele kontrollile kuuluvate kaupade vedu.

3.12.1 Fütosanitaarsele kontrollile kuuluvate kaupade vedu kolmandast riigist Eestisse toimub selleks ettenähtud piiripunktide kaudu (loetelu kehtestab põllumajandusminister). Vastavalt Taimekaitseasutusele toimub taimede, taimsete saaduste ja muu objekti sissevedu fütosanitaarsertifikaadi alusel või lihtsustatud korral ilma fütosanitaarsertifikaadita. Kaupade loetelu, mis nõuavad päritolu riigi fütosanitaarsertifikaati, ja kaupade loetelu, mis ei nõua fütosanitaarsertifikaati kehtestab põllumajandusminister. Kaupade veol Eestist kolmandatesse riikidesse peavad kaup ja saatedokumendid vastama sihtriigi nõuetele.

3.13 Kaupade tollitransiidveole vormistamise kord.

3.13.1 Kaupade tollivormistus toimub vastavalt Euroopa Ühenduse Tolliseadustikule ja Tolliseadustiku rakendussätetele. Kolmandatest riikidest saabuvate kaupade ja kolmandatesse riikidesse lähetatavad kaubad allutatakse tollitransiidveole, mida korraldab printsipaal, kelleks võib olla vastavat luba omav isik. Tollitransiidvedu toimub kooskõlas Ühistransiidide Konventsiooni sätetele. Kaupade vedu Euroopa Liidu liikmesriikide vahel, ilma väljumiseta kolmandatesse riikidesse, toimub üldjuhul ilma tollivormistusega.

3.14 Naftasaaduste ja muude kaupade vedu tsisternides.

3.14.1 Üldsätted

3.14.1.1 Tsisternides ja punker-poolvagunites vedelkaupade veoeskirjast ja ohtlike kaupade veoeskirjast juhenduvad klient ja Edelaraudtee AS niivõrd, kui võrd käesoleva korraga ei ole sätestatud teisiti.

3.14.1.2 Vedelate naftasaaduste vedu Edelaraudtee AS raudteeinfrastruktuuril toimub tsisternides ja punker-poolvagunites.

3.14.1.3 Naftasaaduste peale- ja mahalaadimine toimub kliendi laadimiskohtades (terminaalides), mis on varustatud spetsiaalsete hoidlate, laadimisseadmete ja tuleohutuseeskirjade täitmiseks vajalike vahenditega ning vastavad keskkonnakaitse nõuetele.

3.14.1.4 Tsisternides on lubatud vedada vaid neid vedelaid naftasaadusi, mis on loetletud vastavas raudteeühenduses kehtivas veoeskirjas (kaubaveol rahvusvahelises ühenduses sihitusega SRÜ riikide raudteele – “Tsisternides ja punker-poolvagunites vedelkaupade veoeskiri” (Moskva, 1976), kaubaveol kohalikus ühenduses ja rahvusvahelises ühenduses sihitusega muu riigi raudteele – “Rahvusvahelise Raudteekaubaveo Kokkuleppe (SMGS)” lisa 2 ja Raudteeseadus §66).

3.14.1.5 Naftasaaduste veoks kasutatakse tsisterne, millel on ülemine laadimis-tühjendamisava või universaalne väljavooluseade nii alumiseks kui ka ülemiseks vedelate naftasaaduste laadimiseks-tühjendamiseks ja millel on pealkirjad: “Бензин-нефть” (bensiin-nafta), “Бензин” (bensiin), “Мазут” (masuut), “Светлые нефтепродукты” (heledad naftasaadused). Tsisterne pealkirjadega “Бензин”, “Светлые нефтепродукты” ei ole lubatud kasutada tumedate naftasaaduste ja õlide vedamiseks.

3.14.1.6 Omanikutsisternide ja raudteeadministratsioonidelt rendile võetud tsisternide otste alumisele osale peab olema kantud kirje: “Срочный возврат на станцию ... ж.д.” (kiire tagastus ... rdt ... jaamale) (näidatakse registreerimisjaam ja -raudtee), “Аренда” (rent) või “Собственность” (omand) ning rentniku või tsisterni omaniku ärinimi, raudteeadministratsioonide poolt rendile antud tsisternidel ka rendi lõpptähtaeg.

3.14.1.7 Omanikutsisternid ja raudteeadministratsioonidelt rendile võetud tsisternid ei tohi paikneda Edelaraudtee Infrastruktuuri AS jaamateedel kauem, kui see on vajalik tehnoloogiliste operatsioonide ja manöövritööde teostamiseks. Nende seismine seal on lubatud lepingu alusel.

3.14.2 Tsisternide kasutamine

3.14.2.1 Tsisternide kasutamisel teostatakse järgmisi tehnoloogilisi operatsioone:

- 1) laadimiseks ettevalmistus;
- 2) naftasaaduse sissevalamine;
- 3) vedu tühjendamise (pealelaadimise) kohta;
- 4) naftasaaduse väljavalamine;
- 5) pesu ja aurutamine.

3.14.2.2 Tsisternide hooldamise ja kasutamisega (ettevalmistus, ülevaatus, remont, pealelaadimine, tühjendamine) seotud töid tohivad teostada kliendi töötajad, kes tunnevad tsisternide ehitust (sh paagi, peale- ja mahalaadimisseadmete, sisselaske-kaitseklapi konstruktsioon), tehnoloogiliste operatsioonide teostamise korda ja ohutustehnika reegleid veetavate kaupadega töötamisel ning kes on edukalt läbinud vastava koolituse ja atesteerimise.

3.14.2.3 Tsisterni ettevalmistus naftasaaduste pealelaadimiseks

3.14.2.3.1 Laadimiseks antakse ette ASlt Eesti Raudtee tellitud töökorras tsisternid, mis vastavad sissevalatava naftasaaduse liigile.

3.14.2.3.2 Omanikutsisternide ja raudteeadministratsioonidelt rendile võetud tsisternide ettevalmistus laadimiseks toimub kliendi vahenditega, tema arvel ja vastutusel.

3.14.2.3.3 Tsisternide ettevalmistuse naftasaaduste laadimiseks teostab klient.

3.14.2.3.4 Klient teeb kindlaks tsisternide lõpliku laadimiseks kõlblikkuse paagi sisemise seisukorra ja paagiseadmete olukorra alusel (sh laadimisluukide kaante, sulgur- ja plommimisseadmete, tühjendusseadmete osade (klapp, sulgur, püstik), sisselaske-kaitseklapi, sisemiste redelite tehniline korrasolek, paagi seesmine terviklikkus ja tsisterni kaubanduslik sobivus antud kauba jaoks).

3.14.2.3.5 Tööd tuleb teostada kohtadel, mis on varustatud rennidega naftasaaduste tühjendamiseks ja sädemeid mittemoodustavast sulamist lukksepainstrumentidega. Töötajad peavad olema varustatud voolik-gaasimaskidega.

3.14.2.3.6 Paagi väliste ja sisemiste seadmete tehnilise seisukorra hindamiseks kontrollib klient laadimisluugi kaant ja kummitihendi olemasolu sellel, vaatab üle sulgur- ja plommimisseadmed, sisselaske-kaitseklapi, sisemise redeli, keermestatud püstiku, toe, tihendusrõngaga klapi, paagi sisemise terviklikkuse ja tühjendusseadme kaane kinnituse tugevuse. Paagi ja paagiseadmete tehnilisel korrasolekul asetab kaubasaatja kohale tühjendusseadme klapi. Klapp suletakse püstiku pööramisega ja kontrollitakse, et see oleks tihedalt klappipesas. Kõrvalekaldunud klapp asetatakse kohale.

3.14.2.3.7 Tsisternidesse kauba laadimine on keelatud, kui tühjendusseadmed, siseredelid, kaaned ja liblikmutrid on korrast ära, esineb paagi leke, puuduvad aasad plommimiskaantel või kummitihendid (kui on olemas spetsiaalne süvend kummitihendi jaoks).

3.14.2.4 Naftasaaduse sissevalamine tsisterni

- 3.14.2.4.1 **Enne paagi täitmist naftasaadusega kontrollitakse tsisterni korrasolekut (vt. p 3.14.2.3.4).** Tsisterni paagi sisemiste seadmete defektid, mis avastatakse naftasaaduste pealelaadimispunktis pärast tsisterni vastuvõtmist kliendi töötajate poolt, kõrvaldatakse kliendi vahenditega ja tema kulul.
- 3.14.2.4.2 Tsisterni täitmise kord:
- 1) avada käepidet keerates tühjendusseadme korpuse kaas (sulgur);
 - 2) avada luugi kaas;
 - 3) paigaldada tühjendusseadme pöör vertikaalselt tööasendisse;
 - 4) avada tühjendusseadme kaas (sulgur);
 - 5) sulgeda tühjendusseadme klapp, sisse valada esialgu kuni 2 tonni naftasaadust, veenduda klapi hermeetilisuses ning jätkata tsisterni täitmist;
 - 6) tsistern täita naftasaadustega vastavalt käesoleva eeskirjaga lubatud tasemeni (vt. p 3.14.2.4.3);
 - 7) eemaldada täitmisvoolik;
 - 8) paigutada pöörlik luugi kõrisse;
 - 9) sulgeda luugi kaas ja jälgida, et luugi kõri asetuks kaane süvendisse koos sellesse paigaldatud tihendiga, kinnitada kinnituspolt käsitsi. Tsisterni luugi kaane alla, millel puudub süvend kummitihendi paigaldamiseks, paigaldab klient oma kulul tihendi materjalist, mis keemiliselt ei reageeri veetava naftasaadusega. Tihendi mõõt peab täpselt vastama kaane läbimõõdule. Pärast tihendi paigaldamist suletakse kaas tihedalt;
 - 10) sulgeda täitmiseseadme korpuse kaas (sulgur);
 - 11) plommida tsisterni luugi kaas;
 - 12) tähistada paagil või vaguni raamil ohtliku kauba liik.
- 3.14.2.4.3 Tsisternid kandevõimega 60 tonni ja rohkem tuleb täita mitte kõrgemale kui ülemise segmendi tasemeni. Tsisterni täitmisel tuleb arvestada temperatuurpaisumisest tingitud ülevoolu võimalusega. Vedelikud erikaaluga 0,84 kg/dm³ ja rohkem tuleb täita mitte kõrgemale kui tasemeni, mis vastab tsisterni kandevõimele. Tsisternid kandevõimega alla 60 tonni tuleb täita kuni poole kaeluse kõrguseni, soojal aastaajal (alates 01. aprillist kuni 01. oktoobrini) täitmisel ja teekonnal esineda võivate välisõhu temperatuuride järskude üleminekute korral – kuni kaeluse alumise osani.
- 3.14.2.4.4 Keelatud on valada naftasaadust temperatuuriga üle 100° C universaalsete tühjendusseadmetega tsisternidesse, välja arvatud aurusärgiga tsisternidesse.
- 3.14.2.4.5 Laaditava tsisterni kaitseklapp peab olema töökorras.
- 3.14.2.4.6 Kui märgid, kirjed või tsisterni paagi pind täitmise ajal määrdusid, on klient kohustatud paagi pinna puhtaks pühkima ning taastama märkide ja kirjete nähtavuse.
- 3.14.2.4.7 Klient peab täitmise käigus ja pärast selle lõpetamist kontrollima, et ei esine kauba leket. Lekke avastamisel peab klient viivitamatult võtma tarvitusele meetmed kauba säilivuse tagamiseks, keskkonna reostuse ärahoidmiseks või vähendamiseks ja kauba ümberpumpamiseks teise tsisterni või mahutisse. Lekke avastamisel ja ümberpumpamise võimaluse puudumisel tagastatakse mittekorras tsistern kliendile.

- 3.14.2.4.8 Kui on rikutud käesoleva korra p. 3.14.1.5, või on laaditud kaupa, mida ei ole lubatud vedada tsisternides, tagastab lähtejaam tsisternid kliendile tühjendamiseks ja puhastamiseks kliendi kulus.
- 3.14.2.4.9 Omanikutsisternide laadimisel kinnitab klient Edelaraudtee AS töötajale iga tsisterni tehnilist korrasolekut, garanteerides antud kauba veo ohutuse.
- 3.14.2.4.10 Laadimist lõpetades sulgeb klient laadimisluukide kaaned ja plommib need, sulgeb tühjendusseadmete kaaned, eemaldab mahavalgunud kauba käiguosadelt ning paagi pinnalt ja pühib puhtaks märgid ja kirjed, et need oleksid selgelt nähtavad.
- 3.14.2.4.11 Veoks valmis tsisternid annab klient üle jaamale ettenähtud korras. Veeoeskirjas sätestatud nõuete rikkumisest tingitud kauba mittesäilivuse eest teel vastutab klient.
- 3.14.2.4.12 Vastutus kauba mittesäilivuse tagajärgede eest tsisterni kaubandusliku või paagi ja selle seadmete sisemise ülevaatuse alusel määratava tehnilise mittekorrasoleku (sh kaitse-sisselaskeklapi mittekorrasolek) tõttu lasub kliendil. Klient vastutab kauba rikkumise eest ebasobivasse või puhastamata tsisterni laadimise või tsisterni ebaõige kasutamise tagajärjel.

3.14.2.5 Tsisterni vedamine

- 3.14.2.5.1 Tsisterni võib vedada tsisternidest koosneva rongi koosseisus ja tavalise kaubarongi koosseisus, järgides tehnokasutuseeskirja, tegevuseeskirja, veeoeskirja jt Edelaraudtee AS kehtestatud normdokumentide nõudeid.
- 3.14.2.5.2 Keelatud on lekkiva paagiga tsisterni, rikkis käiguosa, mittekorras automaatsete haakimisseadmete ja piduriseadmetega ning muude liiklusohutlike defektidega tsisterni vedu, samuti lahtise tühjendusseadme kaanega (sulguriga) tsisterni vedu.

3.14.2.6 Tsisterni tühjendamine naftasaadustest

3.14.2.6.1 Naftasaadustest tühjendamine toimub isevoolu teel või mehaaniliste pumpade abil tühjendusseadme korpuse alumise osa külge ühendatud vooliku kaudu, või tühjendusseadme piirkonnas paagi alumise lehe külge keevitatud konksudele riputatud rennide abil. Alumise tühjendusseadme puudumise korral toimub naftasaadusest tühjendamine ülaluugi kaudu vastava tühjendussüsteemi abil.

3.14.2.6.2 Tühjendamise kord:

- 1) avada tühjendusseadme kaas (sulgur) ja riputada see konksu otsa;
- 2) ühendada tühjendusseadme külge voolik naftasaaduste ärajuhtimiseks;
- 3) avada luugi kaas, seejuures enne riigilt ärapööratava poldi eemaldamist veenduda kaane eemaldumises luugi suudmest;
- 4) asetada tühjendusseadme pöörel vertikaalsesse tööasendisse;
- 5) tõsta üles tühjendusseadme klapp, pöörates pöörlit vastupäeva kuni piirajani. Keelatud on avada alumist tühjendusseadet vasara või mõne muu raske eseme löökidega tema detailide pihta. Keelatud on luua tsisternis äravoolu kiirendamiseks ülerõhku, soojendada tsisterni lahtise tulega;
- 6) lasta naftasaadusel paagist välja voolata. Ei ole lubatud naftasaaduse väljavool suletud ülemise luugi korral.

Talvetingimustes tuleb külmunud tühjendusseadme klapp üles sulatada. Kondensaadi külmumise ja korpusesse pragude tekkimise vältimiseks sulgeda torud sulguritega alles pärast kondensaadi täielikku väljavoolu;

- 7) kontrollida, kas naftasaadus on täielikult välja voolanud;
- 8) lahutada naftasaaduse äravooluvoolikud tühjendusseadme küljest;
- 9) sulgeda tühjendusseadme korpuse klapp ja kaas (sulgur), kuid pärast tsisterni tühjendamist auruga soojendatud naftasaadusest tuleb luugi kaas ja tühjendusseade sulgeda temperatuuril mitte üle 50° C;
- 10) asetada pöörel luugi suudmesse;
- 11) vaadata üle paagi sisepind, puhastada tsistern täielikult naftasaaduste jääkidest, porist ja jääst;
- 12) viia läbi tsisterni väline ülevaatus, kontrollides välisredeli ja käiguosa korrasolekut, kõigi märkide ja pealkirjade olemasolu, vaadata üle armatuur ning kõrvaldada rikked, kontrollida poltide, mutrite, tihendite jms. olemasolu, kaane ja klapi kinnitust, väljalaske-kaitseklapi korrasolekut ja puhtust;
- 13) puhastada tsisterni paagi välispind ja pühkida kuni kõik märgid ja kirjed paagil on selgesti nähtavad;
- 14) asetada oma kohale tühjendamise ajal maha võetud detailid;
- 15) asetada oma kohale tihend, sulgeda tihedalt tsisterni luugi kaas (kaaned) ning keerata kinni liblikmutrid, tihedalt sulgeda tühjendusseadme klapp ja sulgur;
- 16) tsisternid plommida kliendi plommidega/plommsulguritega.

3.14.2.6.3 Mittekorras tühjendusseadmetega tsisterni etteandmisel tühjendamiseks koostab Edelaraudtee AS kaubasaaja osavõtul üldvormiakti.

3.14.2.6.4 Kaubasaajad on vajaduse korral kohustatud rakendama meetmeid naftasaaduste soojendamiseks.

3.14.2.6.5 Tsisternide tühjendamine naftasaadusest peab toimuma täielikult, sh naftasaaduse eemaldamisega paagi või punkri sisepindadelt. Ülemise tühjendamise korral loetakse tsistern tühjendatuks siis, kui jääk paagi põhjas (kaeluse alt mõõtes) ei ületa 1 sentimeetrit. Alumise tühjendamise korral peab tühjendamine toimuma jäägitult.

3.14.2.6.6 Edelaraudtee ASI on õigus kontrollida tsisternide tühjendamise täielikkust. Kui jaamades avastatakse kaubajääkidega tsisternid, samuti puhastamata katla välispinnaga ja ebaselgete kirjetega tsisternid, koostatakse üldvormiakt ning vagunid tagastatakse kliendile nende puhastamiseks, seejuures jätkatakse tasu arvestamist vagunite kasutamise eest.

3.14.2.7 Pesemine ja aurutamine

3.14.2.7.1 Naftast ja naftasaadustest tühjendatud tsisternid võib kasutada sama liiki kaupadega täitmiseks ilma nende eelneva puhastamise ja pesemiseta. Naftasaadustega täitmiseks kõlblikele tsisternidele kleebib klient etiketid, kus on näidatud naftasaaduse liik, millega täitmiseks võib tsisterni pärast ülevaatus suunata.

3.14.2.7.2 Tsisternid aurutatakse, kui neid soovitakse kasutada teist liiki kauba veoks.

3.14.3 Täiendavad nõuded viskoosete ja tarduvate kaupade laadimisel ja tühjendamisel

3.14.3.1 Viskoosete ja tarduvate kaupade saajal peavad olema küllaldase võimsusega soojendusvahendeid, mis tagavad tsisternide sellistest kaupadest kiirendatud tühjendamise.

Samaaegselt kauba soojendamisega tsisternis tuleb enne tühjendamisklapi avamist klappi väljastpoolt

soojendada, et vältida selle purunemist avamisel. On keelatud kaupade soojendamine tsisternides lahtise tulega, samuti bituumeni mahalaadimine ilma soojendamiseta.

3.14.3.2 Aurusärgiga tsisternis saabunud viskoosne või tarduv kaup soojendatakse üles aurusärgi kaudu. Selleks ühendatakse enne tühjendamise algust tühjendusseadme korpuse ülemise väljundtoru külge aurujuhtme voolik. Samaaegselt ühendatakse tsisterni otstes asuvate toruotsikute külge voolikud kondensaadi väljalaskmiseks. Aur survega 3 – 4 atm antakse tühjendusseadme aurusärki järk-järgult, nii et algul väljuks otsmistest kondensaaditorudest väike kogus auru, seejärel aga üksnes kondensaat. Auru sisselaskmisel ja kauba tühjendamisprotseduuri käigus peab kondensaadi väljalaskmiseks ette nähtud tühjendusseadme korpusel asetsev alumine toruotsik olema suletud. 15 kuni 20 minutit pärast auru sisselaskmist, kui tühjendusseade ja tsisterni alus tühjendusseadme juures on soojenenud, avatakse tühjendusklapp. Kui klapp ei avane, siis tuleb jätkata soojendamist.

3.14.4 Täiendavad eeskirjad etüleeritud bensiini veoks

3.14.4.1 Etüleeritud bensiini vedu toimub reeglina neljateljelistes ilma alumise tühjendusseadmeta bensiinitsisternides. Etüleeritud bensiini tsisternidele peab bensiinis mittelahustuva värviga olema kantud kiri: “Бензин этилированный” (etüleeritud bensiin).

3.14.4.2 Tsisterne, millel on kiri “Бензин этилированный”, ei tohi kasutada bensiini erisortide ekstraktsioonibensiini, bensiini «Kaloša», lakibensiini, olmelahustite, samuti valgustuspetrooleumi veoks. Tsisterne tohib pärast etüleeritud bensiini väljavalamist kasutada etüleerimata mootorikütuse või kütteõli laadimiseks (välja arvatud käesoleva punkti esimeses osas nimetatud bensiini erisortide laadimiseks).

3.14.4.3 Pärast etüleeritud bensiini laadimist tuleb bensiinilaigud tsisterni välispinnalt eemaldada.

3.14.4.4 Etüleeritud bensiiniga laetud tsisternist lekke märkamisel võetakse Edelaraudtee AS poolt tarvitusele meetmed lekke kõrvaldamiseks ja bensiini ümberpumpamiseks tervesse kirjaga “Бензин этилированный” tsisterni. Ümberpumpamisel tuleb järgida ettevaatusabinõusid. Kui leke avastatakse jaamas, kus on olemas terminaali, siis saadetakse tsistern viivitamatult terminaali tühjendamisele ning kauba üleandmine vormistatakse vastavalt Edelaraudtee AS korraldustele.

3.14.4.5 Mürgistuste vältimiseks etüleeritud bensiini laadimisel ja tühjendamisel:

- laadimis- ja tühjendustööd peavad olema mehhaniseeritud, tagades maksimaalse hermeetilisuse;
 - töötajad, kes teostavad tsisterni laadimist ja tühjendamist, peavad enne töö algust olema tutvunud bensiini omadustega, instrueeritud ohutustehnikas ning varustatud vastava eririietuse ja individuaalsete kaitsevahenditega;
 - tööde teostamisel peavad töölised seisma tuulepealses küljes.
- Tsisterni paagis tehtavatel töödel tuleb kanda voolik-gaasimaski.

3.14.5 Täiendavad nõuded veodokumentide vormistamisel

3.14.5.1 Veodokumentide vormistamisel teeb kaubasaatja lahtrisse “Kauba nimetus” märkuse “Котел вагона подготовлен под погрузку отправителем и пригоден для перевозки ...” / “Vaguni paak laadimiseks saatja poolt ette valmistatud ja kõlblik ... veoks” (näidatakse kauba nimetus).

3.14.5.2 Igale dokumentide komplektile, millega klient vormistab naftasaaduste veo, peab olema juurde lisatud kauba kvaliteedisertifikaat ning tunnistus vaguni ja selle kaitse-sulgurseadmete tehnilise seisukorra kohta (kõidetakse saatekirja külge – dokumentide komplekti 1. lehe külge). Naftasaaduste veol marsruudina või vagunigrupina, mis on vormistatud ühe saatekirjaga, peavad kvaliteedisertifikaat

ja tunnistus, mis kinnitab paagi, armatuuri ja kaitse-sulgurseadmete korrasolekut, olema lisatud vähemalt viies eksemplaris.

3.14.5.3 Ohtlike kaupade veol peab veodokumentides olema viidatud, vajalikel juhtudel ka lisatud vastav ohukaart (avariikaart).

3.14.6 Tsisternide kasutamise ohutusnõuded

3.14.6.1 Tsisterni teenindamisele (ülevaatusele, remondile, laadimisele, tühjendamisele, pesemisele, puhastamisele jms.) lubatakse ainult pädevaid töötajad, kes on läbinud vastava koolituse (tsisternide ehitus, tööoperatsioonide kord, ohutustehnika, esmaabi osutamise eeskirjad) ja praktilise väljaõppe.

3.14.6.2 Tsisterni kasutamisel ja remondil töötavate isikute ohutuse tagamiseks on keelatud:

- inimeste sisenemine tühja paagi sisemusse selle ülevaatuseks või remondiks üksinda ilma teise isiku julgestuseta ja veendumata veetud vedelike kahjulike ja plahvatusohtlike aurude puudumises katla sisemuses;

- inimeste sisenemine paaki, mis on vabanenud sööbivate ja mürgiste ainete alt, samuti bensiini, toornafta, ligroiini ja teiste kahjulikke aure eritavate ainete alt, ilma voolik-gaasimaskita, isoleeriva kostüümi ja päästevööta.

Paagis töötava inimese üle peab olema pidev järelevalve:

- tsisterni sees ei tohi suitsetada ega lahtist tuld kasutada;

- ei tohi teostada mistahes keevitustöid ilma paaki eelnevalt puhastamata, pesemata ja aurutamata.

Luukide kaante ja tühjendusseadmete kaante avamine peab toimuma ohutusnõudeid järgides.

Kasutatavad tööriistad peavad olema sädemekindla konstruktsiooniga.

3.14.6.3 Kliendid peavad täitmis- ja tühjendamisestakaadide juures omama tehnilisi seadmeid kauba ümberpumpamiseks mittekorras tsisternist, samuti vajalikke seadmeid, mis kindlustavad heledate ja tumedate naftasaaduste eraldi kogumise ja säilitamise.

3.14.6.4 Naftasaaduste peale- ja mahalaadimise kohad peavad olema varustatud plahvatuskindla valgustusega, mis kindlustab tööde ööpäevaringse teostamise, samuti tuletõrjeseadmetega vastavalt kehtestatud normatiividele.

3.14.6.5 Keelatud on suitsetamine ja lahtise tule kasutamine lähemal kui 50 meetrit naftasaaduste peale- ja mahalaadimise kohtadele.

3.14.7 Vastutus tsisternides veo korra rikkumise tagajärgede eest

3.14.7.1 Klient ja Edelaraudtee AS vastutavad tsisternides veo korra täitmise ja selle rikkumise (sealhulgas kauba rikkumise) tagajärgede eest.

3.14.7.2 Mittetäielikult tühjendatud või puhastamata tsisternide tagastamise, samuti nende kahjustamise eest kannab klient Kaubaveomaksete arvestamise juhendiga ja/või koostöölepinguga ette nähtud vastutust, tasudes Edelaraudtee ASle tekkinud kulutused.

3.15 Vedelkaupade vedu tsisternides ja punker-poolvagunites

3.15.1 Vedelkaupade (v.a naftasaadused) kohalik vedu ja rahvusvaheline vedu ühenduses SRÜ ja Balti riikidega tsisternis või punker-poolvagunis reglementeeritakse põhiliselt **“Tsisternides ja punker-poolvagunites vedelkaupade veoeskirjaga” (Moskva, Transport, 1976).**

3.15.2 Mitteohtlike vedelkaupade rahvusvaheline vedu ühenduses SRÜ ja Balti riikide hulka mittekuuluvate riikidega reglementeeritakse SMGSiga ja “Tsisternides ja punker-poolvagunites vedelkaupade veoeskirjaga” (Moskva, Transport, 1976) (kehtib osas, mis ei ole vastuolus SMGSiga.).

3.16 Ohtlike kaupade vedu.

3.16.1 Ohtlike kaupade kohalik vedu ja rahvusvaheline vedu toimub vastavuses Raudteeseaduse §66 nõuetega.

3.16.2 Ohtlike kaupade vedu universaalses või spetsialiseeritud kinnises vagunis, konteineris, poolvagunis või platvormil ühenduses SMGS üksikute sätete kohaldamise erisuste kokkuleppega liitunud riikidega reglementeeritakse “Ohtlike kaupade veoeskirjaga” (Moskva, Transport, 1996).

3.16.3 Ohtlike kaupade vedu tsisternis või punker-poolvagunis ühenduses SMGS üksikute sätete kohaldamise erisuste kokkuleppega liitunud riikidega reglementeeritakse “Tsisternides ja punker-poolvagunites vedelkaupade veoeskirjaga” (Moskva, Transport, 1976).

3.16.4 Ohtlike kaupade rahvusvaheline vedu ühenduses SRÜ ja Balti riikide hulka mittekuuluvate riikidega reglementeeritakse põhiliselt SMGS lisaga 2 “Ohtlike kaupade veoeskiri”.

3.16.5 Ohtlike kaupade kohalikul veol rakendatakse käesoleva Veoeskirja punktide 3.16.1, 3.16.2, 3.16.3 nõudeid.

3.16.6 Põhiliste ohtlike kaupade ohukaardid on toodud väljaandes “Ohukaardid” (Moskva, Transport 2000).

3.16.7 Klient ja Edelaraudtee AS koolitavad oma töötajaid, kes teostavad ohtlike kaupade klassifitseerimist, pakkimist, markeerimist, vajalike dokumentide ettevalmistamist, veoks üleandmist-vastuvõtmist, vedu, laadimist-tühjendamist või on muul viisil seotud ohtlike kaupade veoga.

3.16.8 Kliendil peavad olema vastavad vahendid ohtlike kaupade neutraliseerimiseks, kogumiseks, ümberpumpamiseks sõltuvalt veoste mahust. Samuti peab olema koolitatud personal päästetööde teostamiseks, avarii tagajärgede likvideerimiseks.

3.16.9 Klient on kohustatud:

- registreerima Tööinspeksioonis ohtlike kaupade laadimise, tühjendamise ja veovahendid;
- teostama ohtlike kaupade laadimisvahendite sertifitseerimist ja teostama nende perioodilist kontrolli;
- tagama ohtlike veoste töötlemiseks kasutatava varustuse märkimise.

3.16.10 Klient, kes teostab ohtlike kaupade laadimist-tühjendamist, määrab spetsialisti, kes vastutab ohtlike kaupade käitlemise eeskirjade täitmise eest, töötajate ohutuse tagamise ja keskkonnakaitse eest ning peab olema saanud vajaliku väljaõppe.

3.16.11 Ohtliku kauba saatja on kohustatud:

- esitama veoks ainult kaupa, mille vedu on lubatud;
-

- klassifitseerima ohtliku kauba;
- pakkima ja tähistama ohtliku kauba vastavalt kehtivatele eeskirjadele;
- heastama tema tegevusest/tegevusetusest/hooletusest tulenevalt põhjustatud inimeste tervise, keskkonna- ja muud kahjud.

3.16.12 Kui Edelaraudtee ASI ei olnud kauba vastuvõtmisel selge, et kaup on ohtlik ning see võib ohustada inimeste elu, tervist, keskkonda või põhjustada muu kahju, on Edelaraudtee ASI järgmised õigused:

- tagastada kaup saatjale;
- tühjendada kaup lattu või vajadusel korraldada tema hävitamine, neutraliseerimine heastamata tekkinud kahju;
- nõuda kaubasaatjalt sisse kulud, mida Edelaraudtee AS kandis eelmistes punktides kirjeldatud tegevuste eest.

4 IV peatükk. TASU MÄÄRAMISE, KEHTESTAMISE JA MUUTMISE KORD

4.1 Riigisisestel kaubavedudel ja välisvedudel Edelaraudtee AS poolt kasutatavad veomaksete määrad ja nende arvestamise kord on avalikud.

4.2 Kaubaveomaksete tasumäärad ning nende arvestamise kord määratakse lähtudes rahvusvahelistest raudteeveoalastest kokkulepetest, tariifikokkulepetest, nendes toodud tasumääradest ja määrade arvestamise põhimõtetest, AS Eesti Raudteega kokku lepitud tingimustest ning Edelaraudtee AS hinnakirjast.

4.3 Tasu määrad ja arvestamise põhimõtted on kohandatud vastavalt Edelaraudtee AS tingimustele ja on sätestatud Edelaraudtee AS “Kaubaveomaksete arvestamise juhendis” (edaspidi Kaubaveomaksete arvestamise juhend).

4.4 Kaubaveomaksete arvestamise juhend kehtestatakse Edelaraudtee AS poolt igaks kaubaveo aastaks. Kaubaveomaksete arvestamise juhendi tasumäärasid ja nende arvestamise korda reglementeerivaid sätteid võidakse muuta kaubaveo aasta jooksul.

4.5 Kaubaveomaksete arvestamise juhend avaldatakse mitte hiljem kui 20 päeva enne tema kehtima hakkamist v.a. juhtudel, kui selle avalikustamist takistavad Edelaraudtee AS st mittesõltuvad asjaolud.

4.6 Kaubaveomaksete arvestamise juhend avaldatakse Edelaraudtee AS Interneti koduleheküljel aadressil <http://www.edel.ee>.

4.7 Kaubaveomaksete arvestamise juhendis määratlemata juhtumite korral on aluseks tariifikokkulepete tingimused ja tasumäärad.

4.8 Kaubaveomaksete arvestamise juhendi tasumääradest ja nende arvestamise korrast erinevad kaubaveomaksete tasumäärad ja nende arvestamise kord lepitakse klientidega kokku pikaajaliste koostöölepingutega.

4.9 Koostöölepingu tasumäärad on konfidentsiaalsed ja avaldamisele ei kuulu.

5 V peatükk. TASU MUUTMISEST TEATAMISE KORD

5.1 Kaubaveotasu määrade ja lisamakse muudatustest teatatakse 15 päeva enne nende jõustumist, v.a. juhtudel, kui teatamist takistavad Edelaraudteest mittesõltuvad asjaolud.

5.2 Kaubaveomakse arvestamise juhendi muude sätete (sh veomaksete arvestamise korra) muutmisest teatatakse 20 päeva enne jõustumist.

5.3 Muudatused avalikustatakse Edelaraudtee AS Interneti koduleheküljel aadressil <http://www.edel.ee>.

6 VI peatükk. KAUBAVEOTEENUSE KASUTAJA KAEBUSE MENETLEMISE KORD

6.1 Üldsätted.

6.1.1 Pretensioon esitatakse kaubasaatja või kaubasaaja poolt Edelaraudtee AS vastu SMGS kokkuleppes sätestatud alustel ja korras. Veolepingust tuleneva hagi esitamise õigus on isikul, kellel on SMGS art 29 alusel õigus esitada pretensioon. Hagi võib esitada ainult pärast pretensiooni esitamist SMGS art 29 kohaselt.

6.1.2 Osutatud teenuse eest esitatud arve kohta võib pretensiooni esitada arve tasunud isik.

6.2 Nõuded pretensiooni vormile ja sisule.

6.2.1 Pretensioon esitatakse loetavas masinakirjas A4 formaadis.

6.2.2 Pretensiooni esitaja kohta peavad olema toodud järgmised andmed:

- 1) füüsilise või juriidilise isiku nimi,
- 2) isiku- või registrikood,
- 3) elu- või asukoht;
- 4) pretensiooni esitaja selgelt väljendatud nõue ja selle põhjendus.

6.2.3 Pretensiooni esitamisel esindaja poolt lisatakse pretensioonile volikiri.

6.2.4 Esitatud pretensioonis peab olema selgelt väljendatud, milliste õigusaktide (õigusakti nimi, artikkel, paragrahv, punkt, alapunkt) rakendamisega rikuti pretensiooni esitaja õigusi ning nõude suurus.

6.2.5 Pretensioonile peavad olema lisatud pretensiooni nõuet tõendavad dokumendid ja asitõendid ning kindlasti saatekirja kliendile kuuluva lehe originaal (koopია esitamisel on Edelaraudtee ASI õigus pretensiooni mitte menetleda).

6.3 Pretensiooni esitamise tähtaja algus ja lõpp (SMGS art 31).

6.3.1 Pretensiooni esitamise tähtaja kulg algab pretensiooni aluseks oleva toiminguga või tehingu tegemise või sündmuse toimumise päevale järgnevast päevast.

6.3.2 Pretensiooni esitamise tähtaeg lõpeb tähtaja viimasel päeval kell 24.00.

6.3.3 Kui tähtaja lõpp langeb puhkepäevale või riiklikule pühale, lõpeb tähtaeg puhkepäeval või riiklikul pühal.

6.3.4 Pretensioon loetakse tähtajaliselt esitatuks, kui see on tähtaja jooksul Edelaraudtee ASle üle antud ja registreeritud vastavalt kehtivale korrale ning seda ei ole käesolevas korras sätestatud alustel tagastatud läbivaatamatult.

6.3.5 Pärast tähtaja lõppemist esitatud pretensioon ja muud dokumendid jäetakse läbi vaatamata ja tagastatakse esitajale.

6.4 Tähtaja peatumine.

6.4.1 Pretensiooni esitamise tähtaja kulg peatub pretensiooni saabumise kuupäevast ja jätkub pretensiooni vastuse postitamise kuupäeval.

6.4.2 Pretensiooni esitamise tähtaja kulg ei peatu, kui pretensioon tagastatakse läbivaatamatult 15 päeva jooksul alates pretensiooni saabumise kuupäevast.

6.5 Pretensiooni tagastamine läbivaatamatult.

6.5.1 Edelaraudtee AS tagastab pretensiooni läbivaatamatult, kui:

- 1) selle lahendamine ei kuulu tema pädevusse;
- 2) selle kohta on samade poolte vahel sama eseme osas samal alusel olemas teise poole loobumine või poolte vaheline kokkulepe või on antud pretensioon eelnevalt lahendatud;
- 3) selle saaja menetluses on samade poolte vahel vaidlusasi sama eseme või toimingu kohta samal alusel;
- 4) selle on huvitatud isiku nimel esitanud isik, kellel ei ole selleks volitust;
- 5) selle esitamise tähtaeg on möödunud või selles sisalduv nõue ei ole veel muutunud sissenõutavaks;
- 6) sellele ei ole lisatud kõiki vajalikke dokumente või dokumendid ei ole esitatud nõuete kohaselt (nt saatekirja originaali asemel on esitatud koopia vmt).

6.6 Eksperti kaasamine.

6.6.1 Huvitatud poolel on õigus kaasata eriteadmisi nõudvate asjaolude, kui need ei ole õiguslikku laadi, selgitamiseks ekspert.

6.6.2 Ekspert valitakse poolte kokkuleppel isikute hulgast, kellel on arvamuse esitamiseks vajalikud teadmised ja kogemused ning kes on ekspertiisi tegemiseks andnud oma nõusoleku. Kokkuleppe mittesaavutamisel võib kumbki pool valida oma eksperdi, ühe poole nõudmisel valivad eksperdid konsensuse alusel kolmanda eksperdi.

6.6.3 Pooltel on õigus eksperdile esitada küsimusi. Küsimused, mille kohta eksperdi arvamust soovitakse, vormistatakse kirjalikult

6.6.4 Ekspert võib arvamuse andmiseks tutvuda vajalikus ulatuses asjassepuutuvate materjalide ja dokumentidega.

6.6.5 Ekspert annab esitatud küsimustes objektiivse ja põhjendatud arvamuse kirjalikult. Arvamus peab sisaldama uuringute üksikasjalikku kirjeldust, uuringute tulemusena tehtud järeldusi ja põhjendatud vastuseid esitatud küsimustele. Ekspert kirjutab arvamusele alla.

6.6.6 Kui on mitu eksperti ja eksperdid jõuavad ühesugusele arvamusele, koostavad nad ühisarvamuse. Kui eksperdid ühesugusele arvamusele ei jõua, esitavad nad arvamuse eraldi.

6.6.7 Ekspert võib arvamuse andmisest keelduda, kui esitatud andmed on puudulikud või kui tal ei ole arvamuse andmiseks vajalikke teadmisi. Sel juhul esitab ekspert kirjaliku põhjenduse arvamuse andmisest keeldumise kohta.

6.6.8 Pärast eksperdi kirjaliku arvamusega tutvumist võivad pooled eksperdile arvamuse täpsustamiseks esitada asjassepuutuvaid küsimusi.

6.6.9 Eksperti ilmumise suulisele küsitlemisele tagab eksperdi kaasanud pool.

6.6.10 Eksperti kaasamise kulud kannab antud juhtumi vastutav pool või vastutava poole puudumisel eksperdi kaasanud pool.

6.7 Komisjoni moodustamine.

6.7.1 Huvitatud poole taotlusel moodustavad pooled juhtumi asjaolude selgitamiseks kuni 5-liikmelise komisjoni, mida juhivad Edelaraudtee AS esindaja.

6.7.2 Komisjoni liikmel on õigus tutvuda asjassepuutuvate materjalide ja dokumentidega. Kui uurimisse on kaasatud ekspert, on komisjoni liikmel õigus esitada eksperdile küsimusi.

6.7.3 Komisjon koostab juhtunu kohta kirjaliku ettekande. Ettekanne peab sisaldama uuringute üksikasjalikku kirjeldust, tehtud järeldusi ja põhjendusi, millele kirjutavad alla kõik komisjoni liikmed. Juhul, kui komisjoni liige jääb eriarvamusele, on ta kohustatud esitama kirjalikult eriarvamuse, mis lisatakse ettekandele. Eriarvamuse esitamata jätmine võrdsustatakse komisjoni ettekandega nõustumisega.

6.8 Tõendid.

6.8.1 Tõendiks pretensiooni lahendamisel on igasugune teave, mis on kaubavedusid reguleerivates õigusaktides sätestatud vormis ja mille alusel tehakse kindlaks poolte nõuded ja vastuväited, põhjendavad asjaolud või nende puudumine, samuti muud asja õigeks lahendamiseks tähtsad asjaolud.

6.8.2 Tõendiks võib olla isiku seletus, dokumentaalne tõend, asitõend, paikvaatlus ning eksperdi arvamus.

6.8.3 Pooled peavad tõendama neid asjaolusid, millele tuginevad nende nõuded ja vastuväited.

6.8.4 Tõendeid hindavad pooled igakülgset, täielikult ja objektiivselt, juhindudes kaubavedusid reguleerivatest õigusaktidest. Ühelgi tõendil ei ole ette kindlaksmääratud jõudu.

6.8.5 Dokumentaalsed tõendid on igasugused kirjalikud, kirjalikku taasesitamist võimaldavad, pildistamisega või video- või muu andmesalvestusega jäädvustatud dokumendid, mis sisaldavad andmeid tähtsate asjaolude kohta asja lahendamisel ja mida on võimalik esitada tajutaval kujul.

6.8.6 Kirjalik dokument esitatakse originaali või kinnitatud koopiana, kui ei ole sätestatud originaali esitamise nõuet (nt **SMGS art 29 § 7**). Kui dokument on esitatud koopiana, on Edelaraudtee ASi õigus nõuda originaali esitamist.

6.8.7 Originaali esitamisel koos kinnitatud koopiaga võib õigusaktides sätestatud juhtudel originaali tagastada ja jätta materjalide juurde kinnitatud koopia.

6.8.8 Pool, kes esitab dokumentaalse tõendi või taotleb selle väljanõudmist teiselt poolelt või taotleb paikvaatluse tegemist, peab märkima, milliseid asjaolusid antud asjas ta soovib selle tõendiga tõendada ja tõendit kirjeldama. Taotlus esitatakse teisele poolele kirjalikult.

6.8.9 Tõendi esitamisest keeldumist peab kohustatud pool põhjendama. Põhjendamatu keeldumise korral loetakse tõendatuks need asjaolud, mille tõendamiseks tõendi esitamist taotleti.

6.8.10 Poole taotlusel võib teha paikvaatlust. Paikvaatluse kohta koostatakse protokoll. Juhtumit puudutavad asitõendid jäetakse poole taotlusel paikvaatluse protokoll koostamiseni toomise võimatusel või ülemääraste kulutuste korral nende asukohta, tagades nende puutumatusel.

6.8.11 Tõendi hankimise, hoidmise ja paikvaatluse läbiviimise kulud kannab antud kahjujuhtumi eest vastutav pool või vastutava poole puudumisel tõendi hankimist, hoidmist ja/või paikvaatlust taotlenud pool.

6.9 Pretensiooni lahendamine ja otsuse langetamine.

6.9.1 Pretensiooni menetlemisel kontrollitakse ja hinnatakse tõendeid, otsustatakse, millised asjaolud on tuvastatud ja asjakohased, millist seadust või õigusakti tuleb asjas kohaldada ja kas pretensioon kuulub rahuldamisele.

6.9.2 Pretensioon vaadatakse läbi ainult pretensioonis esitatud nõude ulatuses. Nõuet menetluse käigus ei laiendata ega tehta otsust nõude kohta, mida ei ole esitatud.

6.9.3 Otsus saab olla:

- 1) pretensiooni täielikult rahuldav;
- 2) pretensiooni osaliselt rahuldav;
- 3) pretensiooni tagasilükkav.

6.9.4 Otsuse kohta vormistatakse kirjalik vastus.

6.10 Vastuse vormistamine ja sisu.

6.10.1 Kui vastus on pretensiooni tagasilükkav, täielikult või osaliselt rahuldav peab pretensiooni saaja seisukohta vastuses põhjendama. Vastuses märgitakse pretensiooni esitaja nõue, lahendamisel tuvastatud asjaolud ja nendest tehtud järeldused, tõendid, millele on rajatud pretensioonile vastaja põhjendatud järeldused, samuti õigusaktide sätted, mida kohaldati.

6.10.2 Kui Edelaraudtee AS pöördus pretensiooni suhtes seisukoha saamiseks raudteeveo-ettevõtja või välisriigi pädeva raudtee-ettevõtja poole, võib vastuses tugineda ka saadud seisukohtadele.

6.10.3 Pretensiooni täieliku rahuldamise korral ei tagasta Edelaraudtee AS pretensiooni esitaja poolt esitatud dokumente.

6.11 Poolte kohustused pretensiooni lahendamisel ja täitmisel.

6.11.1 Pooled on kohustatud kasutama oma õigusi heauskselt ja tegema kõik endast oleneva juhtumi kiireks ja õiglaseks lahendamiseks.

6.11.2 Tahtlikult eksitusse viimisel ja eksimuses hoidmisel juhtumi lahendamisel on kahjustatud isikul õigus nõuda tehtud kulude hüvitamist ja otsuse tühistamist.

6.11.3 Pretensioon rahuldatakse esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui **SMGS art 29 § 8** kehtestatud tähtajal. Pretensioon loetakse osaliselt või täielikult rahuldatuks, kui selle alusel nõutu on osaliselt või täielikult hüvitatud.

6.11.4 Edelaraudtee AS poolt pretensiooni nõude suhtes tehtud otsusega mittedõustumisel on selle esitajal õigus pöörduda kohtusse.